

TILL ÅMINNELSE AV TVÅ ERNBERGSKA SLÄKTMÖTEN

Hjalmar Ernberg i USA deltar på ”distans” släktmötet 1935

Vid ett tal hållet vid släktmötet 1935 sades bl.a.: "På grund av en del ogynnsamma omständigheter nödgades Hjalmar redan för 40 år sedan utvandra till Amerika, där han hösten 1931 slutade sina dagar, nära 79 år gammal. Att han trots den långa skilsmässan bevarat sina fränder i det gamla hemlandet i gott minne bevisas av följande brev från honom, där han ger en rörande hälsning som här förtjänar att än en gång återgivas:

"Till mina i Stockholm församlade slägtingar af Ernbergska blodet:

Med den syskonkärlek, som oss binder samman,
Ehuru fjerran, jag lifligt deltar uti Eder gamman.
Vår stammors Gustafva Ernbergs ögon uppå oss ser,
och från sin himmel hon säkert för vår välgång ber."

Kommentar:

Vilka "ogynnsamma omständigheter" som orsakade hans flytt från hemlandet är okänt. Han avled under ett besök i Stockholm. Affärsmannen Hjalmar utvandrade med sin familj till USA 1897. Hans 90-åriga sondotter Anna Marie (DeGrande) är i dag 90 år och änka sedan 23 år, tidigare gift med två italienare (inte samtidigt!), båda männen födda på Sicilien. Vi har kontakt med varandra via mail. Hon bor i USA med sin dotter, i Tucson, Arizona.

Hjalmar Ernberg i unga år

Bordsvisa vid Ernbergska släktmötet 1935

(Melodi: Nu gå vi till Maxim)

Nu är vi på Anglais,
där Ernbergs möte ä'.
Här syns i högtidsdräkten
Ett urval utav släkten.
Här är en fest och glans
med tal och sång och dans.

Vi återse varandra
ej större glädje fanns.

De släktband, som vi har,
dem ingen från oss tar.
Blodsdroppen har vi samma,
från Grisebo vi stamma.
Släktdragen vittna om
gemensamheten, som
vi nu i ton besjunga
på Änkans melodi.

Höj nu ditt glas och sjung
av hjärtat och med svung
för slakten, för oss alla,
låt hurraropen skalla.
Känn att i kväll du är
En länk i kedjan här
Och bidrag till en stämning,
Som ingen hämning har.

Kommentar:

Grisebo är nämnt på ett enda ställe i Släktboken. På sidan 57 står:

”...Vid Ljuders församlings sockenstämma den 10 juni 1839 togs det slutgiltiga beslutet om att bygga en ny kyrka. På ordförandeplatsen satt ingen mindre än biskopen i Växjö, Esaias Tegnér. Han var ombedd att komma, ärendet var brådskande: den gamla träkyrkan var sedan länge för trång och i dåligt skick. Biskopen var väl förfaren i kyrkobygge och det utförliga protokollet vittnar om hans kunnighet. När han vände åter till Växjö var läget gynnsamt för att ta itu med det stora och maktpåliggande verket.

Ljuders gamla träkyrka, där Johan Peterson döptes d. 28 nov 1784. ”och kallades Johannes”.

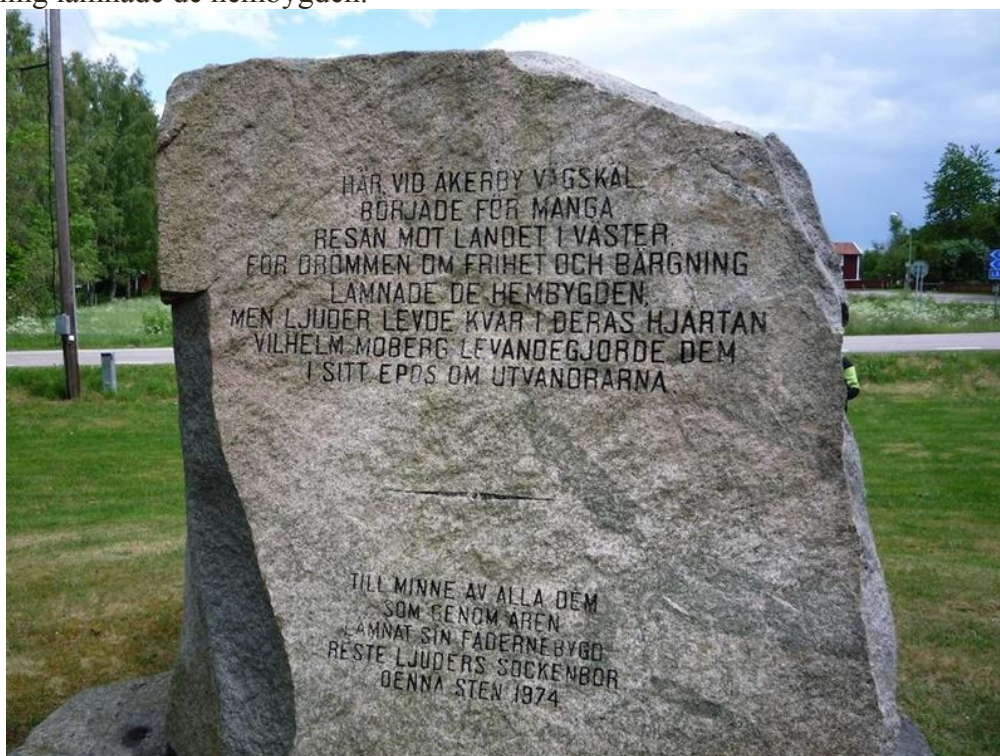
Men man stötte genast på svårigheter med penningbristen. Det gällde att få kalk till billigaste möjliga pris och järn av bästa och billigaste sort. Den betydelsefulla murbruksberedningen var ett hårt arbete och skulle nu skötas ”dagligen av tvenne dagvarkare utan afseende på Mans- eller Quinnspersoner.”

Det var väldiga stenmassor som krävdes till de massiva murarna. Direktionen kom att fatta ett viktigt beslut vad gäller framforsling och uppfordring av stenen. Man skulle inköpa ett par Oxar, ”minst 12 kvarter”. Så skedde och man hade nu starka krafter att sätta in. Men snart kom nya bekymmer, foder till oxarna och deras körande. Gustaf Peterson i Grisebo

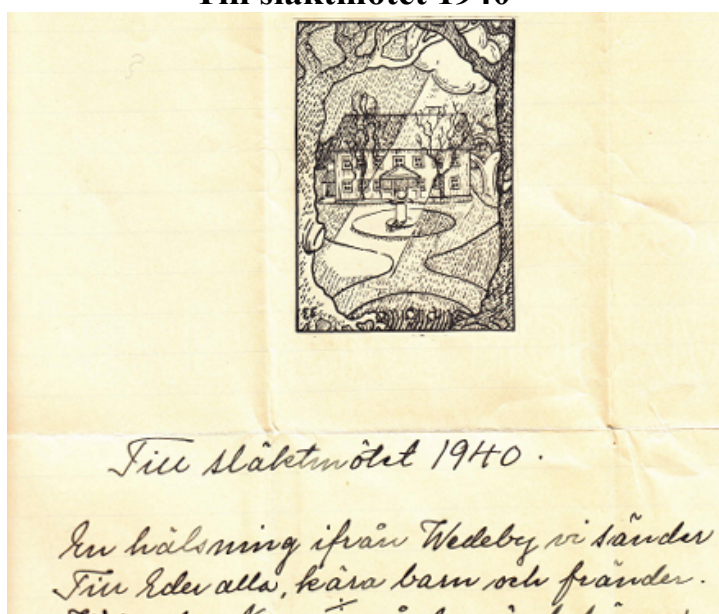
Södergård fick sysslan. Han skulle erhålla ”20 shillingar Riksgäld för hvarje dag, helgdagarna inberäknade...”

*

Ortnamnet *Grisebo* i Ljuders församling ansågs i början av 1900-talet vara "opassande" och man bytte till *Åkerby*. Då Vilhelm Moberg skrev sitt verk om Utvandrarerna och om vägskälsmötet för färden vidare till Amerika så visste han mycket väl att gården där sammankomsten skedde på 1850-talet hette Grisebo men insåg att namnet Grisebo skulle bli löjeväckande och skrev därför Åkerby, även om han annars var noga med historiska detaljer. Vid Åkerby vägskäl började för många resan mot landet i väster. För drömmen om frihet och bärning lämnade de hembygden.

Till släktmötet 1940

En hälsning ifrån Wedeby vi sänder
Till Eder alla, kära barn och fränder.
Väl veta Ni, var gården är belägen
Bland lönnarna vid stora allfartsvägen.

Se, solen lyser över fält och ängar
Och flitigt knoga gårdens alla drängar.
En skörd skall bärgas, innan vinters stormar
Med sus och dån kring våra knutar gormar.
Här lekte förr en yster barnaskara
Med ros från kind och pigga ögon klara.

Numera går ett gammalt par allena
I tidig morgon och kvällen sena.
Med blida ögon se vi på varandra.
Men längtan finns – Ni må oss icke klandra.

Kom därför hit i dessa fagra trakter!
Kom snart! Vi råda icke över livets makter.
Välkomna var från fjärran eller nära!
Välkomna hit till Wedeby, det gamla kära.

Dagmar och Gustaf Ehrenberg

Kommentar:

Agronomen Gustaf dog tre år senare, men Dagmar hade gått gry och gick hädan först 1971.

Dagmar o Gustaf Ehrenberg

Vedeby herrgård brann ner till grunden 1953

Den 19 januari 1953 ödelades Vedeby herrgård efter en våldsam eldsvåda. Den gamla 1700-talsgården förvandlades på ett par timmar till ett förkolnat skal. Samtidigt blev alla amiral Ehrensvärds antika möbler, konstverk, släktklenoder och andra värdefulla ägodelar lågornas rov. Orsaken till branden var en julgransplundring med bl. a. lek med tomteblöss, som antände en julgran i bottenvåningen, där två av amiralens barnbarn och en lekkamrat till dem höll på att plundra granen.